

22 decembrie 2011

1/2 Nr. 457

A V I Z

la proiectul de lege cu privire la serviciile de plată și moneda electronică

(nr.2544 din 21.11.2011)

Direcția juridică a examinat, în mod de urgență, proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, și ale Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și expune următoarele.

I. Observații generale:

1. Proiectul de lege are ca scop armonizarea legislației naționale cu cea comunitară (Directiva Uniunii Europene 2007/64/CE privind serviciile de plată în cadrul pieței interne și Directiva Uniunii Europene 2009/110/CE privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică) prin crearea unui cadru legal uniform în vederea promovării activității eficiente și competitive pe piața de prestare a serviciilor de plată și a protejării drepturilor și intereselor legitime ale utilizatorilor serviciilor de plată și ale deținătorilor de monedă electronică.

2. Cît privește procedura de înaintare a proiectului de lege cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, menționăm că deși acesta nu este însoțit de informații privind efectuarea analizei impactului de reglementare, ar fi oportună efectuarea acesteia conform prevederilor art.4 și art.13 din Legea privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzători nr.235-XVI din 20.07.2006. La fel, atenționăm și asupra faptului că potrivit normelor art.22 din Legea nr.780/2001, urmau a fi prezentate expertizele: juridică, anticorupție, economică, financiară, științifică, ecologică și de alt gen, inclusiv tabelul de divergențe privind compatibilitatea cu legislația comunitară, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate.

3. Supravegherea sistemului de plăți în Republica Moldova se realizează de către Banca Națională a Moldovei în temeiul art.5 și art.11 din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548-XIII din 21 iulie 1995. La 8 iulie 2011 prin Hotărîrea Băncii Naționale nr.143 din 30.06.2011 a fost aprobată Politica de supraveghere a sistemului de plăți în Republica Moldova. În acest document și în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2011-2014 aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.179/23.03.2011 nu găsim informații referitoare la înființarea

societăților de plată și societăților de emiter, distribuie și răscumpărare a monedei electronice.

Astfel, considerăm că, implementarea instrumentelor moderne de plată va dezvolta piața de prestare a serviciilor de plată, dar actualmente este prematur de a permite utilizarea monedei electronice și constituirea societăților de plată, deoarece aceasta presupune riscuri majore pentru consumatori și pentru stabilitatea sistemului financiar, mai ales că potrivit art.5 alin.(2) din proiect prevede că „*prestatorii de servicii de plată (băncile, societățile de plată, societățile emitente de monedă electronică, furnizorii de servicii poștale, Banca Națională, Trezoreria de Stat) nu controlează legalitatea, realitatea și oportunitatea tranzacției în legătură cu care prestează serviciul de plată sau emit monedă electronică, dacă altceva nu este prevăzut de legislația în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, precum și de legislația valutară*”.

În lipsa expertizelor menționate în pct.2 al prezentului aviz și prin urmare a informațiilor necesare privind riscurile, avantajele și dezavantajele proiectului de lege, analiza efectelor reale de aplicare a acestuia, considerăm necesar examinarea proiectului prin prisma prevederilor art.126 alin.(2) lit.c) din Constituție care garantează protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară pentru a asigura protejarea intereselor consumatorilor.

4. Cu referire la legislația comparativă, menționăm că în legislația României în domeniul dat există 2 legi, una referitoare la serviciile de plată - **Ordonanța de urgență a Guvernului privind serviciile de plată nr. 113/2009** și alta referitoare la emiterea, distribuirea și răscumpărarea monedei electronice - **Legea privind activitatea de emiter de moneda electronică. Emiterea de moneda electronică nr.127/2011.**

Ordonanța de urgență reglementează condițiile de acces la activitatea de prestare a serviciilor de plată și de desfășurare a acesteia pe teritoriul României, supravegherea prudențială a instituțiilor de plată, precum și regimul privind transparența pentru condiții și cerințe de informare privind serviciile de plată, drepturile și obligațiile corespunzătoare ale utilizatorilor serviciilor de plată și ale prestatorilor de servicii de plată în contextul prestării de servicii de plată cu titlu profesional. Iar Legea nr.127/2011 reglementează condițiile de acces la activitatea de emiter de monedă electronică și de desfășurare a acestei activități, condițiile de desfășurare a activității de prestare de servicii de plată de către instituțiile emitente de moneda electronică, supravegherea prudențială a instituțiilor emitente de monedă electronică, precum și regimul privind răscumpărarea monedei electronice.

În acest context, considerăm că ar fi oportun ca proiectul nr.2544 să fie divizat în două proiecte care să transpună respectiv Directiva Uniunii Europene 2007/64/CE și Directiva Uniunii Europene 2009/110/CE. Deoarece pentru Republica Moldova este ceva nou, considerăm că odată cu transpunerea acestor Directive, în sistemul de drept național se întrevăd noi perspective de dezvoltare a monedei electronice și a instituțiilor competente să o emită, din această cauză este necesară divizarea proiectului de lege cu stabilirea cerințelor și condițiilor concrete față de activitatea

prestatorilor serviciilor de plată și față de deținătorii de monedă electronică, evitându-se tălmăcirea eronată a normelor.

5. Proiectul legii urmează a fi coordonat cu prevederile art.130 alin.(2) din Constituție și art.3 din Legea cu privire la bani nr.1232-XII din 15.12.1992, care stabilesc că moneda națională a Republicii Moldova este leul moldovenesc și că leul, este *unicul instrument de plată* pe teritoriul Republicii Moldova, iar art.8 alin.(4) din proiect prevede că moneda electronică se emite și se utilizează pe teritoriul Republicii Moldova *ca echivalent al leului moldovenesc*.

6. De asemenea, menționăm că Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr.451-XV din 30.07.2001 nu reglementează aceste genuri de activitate: activitatea de prestare a serviciilor de plată și activitatea pentru emiterea monedei electronice.

II. În vederea respectării procedeele tehnicii legislative, la proiectul supus avizării menționăm următoarele:

1. La **art.1**, considerăm că alin.(1) poate fi alineat unic și după cuvintele „supravegherea prudențială a prestatorilor de servicii de plată și a emitenților de monedă electronică,” urmează a se introduce cuvintele „*condițiile de răscumpărare a monedei electronice, precum și*”, deoarece în art.77 din proiect sunt prevăzute norme privind răscumpărarea monedei electronice, iar alin.(2) necesită a fi exclus din motivul că se dublează cu alin.(1) al acestui articol;

2. La **art.2** alin.(1), după sintagma „prestatorilor de servicii de plată” urmează a se introduce cuvintele „*care dețin licența în conformitate cu prezenta lege*”, iar cuvintele „*pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată*” urmează a fi excluse. Aceasta reiese din alin. (1) al art.10 din proiect care stabilește obligativitatea persoanei juridice, care intenționează să presteze servicii de plată în calitate de societate de plată, de a obține licența pentru desfășurarea activității de prestare a serviciilor de plată.

3. La **art.3**,

- noțiunea „*autentificare*” necesită a fi exclusă ca fiind de prisos, iar cuvintele „autentificarea” și „autentificată” din titlul și textul art.57 din proiect urmează a fi substituite respectiv cu cuvintele „verificarea” și verificată”, deoarece sensul acestei noțiuni semnifică legalizarea, certificarea actului prin aplicarea unei ștampile. Iar în cazul operațiunilor de plată, acestea pot fi verificate, controlate și nicidecum autentificate;

- în noțiunea „fonduri” sintagma „*moneda scripturală (mijloace în cont)*” urmează a fi omisă, deoarece legislația națională nu folosește această noțiune;

- noțiunea „*ordin de plată*” urmează a fi revăzută sau redată în conformitate cu noțiunea de la pct.16 din Directiva 2007/64/CE, întru păstrarea sensului;

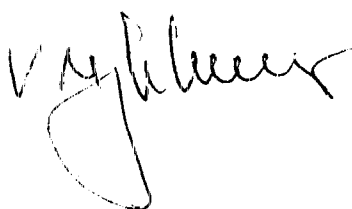
4. La **art.4**, alin.(1) pct.4, printre serviciile de plată se enumără și *executarea operațiunilor de plată în cazul în care fondurile sînt acoperite printr-o linie de credit pentru un utilizator al serviciilor de plată*, însă nu este clar de ce mai multe articole din proiect fac numai excepții de la norma dată, și acest gen de activitate nu este

permis nici unuia din prestatorii de servicii de plată. În acest caz, sugerăm excluderea normei din art.4 alin.(1) pct.4) și omiterea excepțiilor de la art.7 alineatele (2) și (4), art.29 alin.(2) lit.a), mai ales că art.12 și art.20 din proiect privind capitalul propriu și taxa pentru licență nu stabilesc prevederi pentru serviciul de plată - executarea operațiunilor de plată în cazul în care fondurile sînt acoperite printr-o linie de credit pentru un utilizator al serviciilor de plată.

5. La **art.35**, titlul articolului urmează a fi completat (modificat), deoarece alin.(5) al acestui articol stabilește și *reduceri* în vederea utilizării unui anumit instrument de plată și/sau serviciu de plată, iar sintagma „*instrument și/sau serviciu de plată*” se va substitui cu sintagma „*instrument de plată și/sau serviciu de plată*”.

6. În **secțiunea 3 art.41-48** din proiect se prevede obligativitatea încheierii între părți a unui contract-cadru, însă nu este clar la care categorie de contracte, conform Codului Civil, se atribuie acest contract-cadru.

Fără a diminua importanța și necesitatea proiectului de lege, considerăm că, acesta necesită a fi revăzut prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării este o prerogativă a Parlamentului.

/Șef Direcție
Ion Creangă